

631**USTAWA**

z dnia 12 marca 2004 r.

o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS)¹⁾

Art. 1. Ustawa określa instytucje właściwe do wykonania zadań wynikających z przepisów Unii Europejskiej dopuszczających dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS)²⁾.

Art. 2. Krajowy system ekozarządzania i audytu, zwany dalej „systemem”, tworzą:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska;
- 2) wojewodowie;
- 3) Polskie Centrum Akredytacji;
- 4) Krajowa Rada Ekozarządzania.

Art. 3. 1. Minister właściwy do spraw środowiska jest obowiązany do prowadzenia rejestru krajowego organizacji zarejestrowanych w systemie, zwanego dalej „rejestrem krajowym”.

2. Rejestr krajowy zawiera następujące dane:

- 1) numer w rejestrze krajowym, składający się z oznaczenia „PL”, spacji, oznaczenia województwa zgodnego z nomenklaturą określoną na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.³⁾), poziomej kreski oraz trzycyfrowego numeru organizacji nadanego na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 1;
- 2) nazwę;
- 3) siedzibę i adres;
- 4) datę rejestracji;
- 5) daty weryfikacji;
- 6) uwagi dotyczące zawieszenia wpisu do właściwego miejscowo rejestru wojewódzkiego organizacji zarejestrowanych w systemie, zwanego dalej „rejestrem wojewódzkim”.

3. Wpis do rejestru krajowego jest dokonywany na podstawie informacji, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, oraz podlega aktualizacji w zakresie zawartych w nim danych.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska oraz ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczające dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080 oraz z 2003 r. Nr 217, poz. 2125.

4. Minister właściwy do spraw środowiska jest obowiązany do prowadzenia rejestru weryfikatorów środowiskowych obejmującego następujące dane:

- 1) numer akredytacji;
- 2) nazwę oraz siedzibę i adres albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres;
- 3) zakres akredytacji;
- 4) datę uzyskania akredytacji;
- 5) daty potwierdzeń utrzymania akredytacji.

5. Wpis do rejestru weryfikatorów środowiskowych jest dokonywany na wniosek osoby fizycznej lub organizacji, która dołącza do wniosku certyfikat akredytacji.

6. Minister właściwy do spraw środowiska, do dnia 31 marca każdego roku, ogłasza w drodze ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:

- 1) zbiór danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1—3,
  - 2) zbiór danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1—3
- według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

7. Zmiany danych, o których mowa w ust. 6, są ogłaszane co miesiąc.

8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o wpis podmiotu do rejestru weryfikatorów środowiskowych,
- 2) wzory dokumentów, formę, częstotliwość i terminy przekazywania informacji z rejestru wojewódzkiego do rejestru krajowego

— kierując się koniecznością zapewnienia sprawnego działania systemu oraz doskonalenia efektów działalności środowiskowych osób fizycznych i organizacji.

Art. 4. 1. Wojewoda dokonuje wpisu organizacji do rejestru wojewódzkiego po uiszczeniu opłaty, o której mowa w art. 7 ust. 1, oraz jest obowiązany do prowadzenia rejestru wojewódzkiego na podstawie dokumentów i procedur określonych w przepisach, o których mowa w art. 1.

2. Uwzględniając wniosek o wpis do rejestru wojewódzkiego, wojewoda:

- 1) oznacza organizację kolejnym trzycyfrowym numerem tego rejestru;
- 2) informuje na piśmie organizację o numerze, jakim została oznaczona;
- 3) przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację zawierającą dane o wpisaniu organizacji do tego rejestru oraz jej numer.

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres danych, które zawiera rejestr wojewódzki,

- 2) wzór wniosku o rejestrację organizacji w rejestrze wojewódzkim

— kierując się koniecznością zapewnienia sprawnego działania systemu oraz doskonalenia efektów działalności środowiskowych organizacji.

4. Wojewoda, po dokonaniu wpisu do rejestru wojewódzkiego, podaje do publicznej wiadomości informację o umieszczeniu w tym rejestrze deklaracji środowiskowej organizacji.

5. Wojewoda niezwłocznie informuje pisemnie ministra właściwego do spraw środowiska o zawieszeniu organizacji albo wykreśleniu jej z rejestru wojewódzkiego.

Art. 5. 1. Polskie Centrum Akredytacji prowadzi akredytację weryfikatorów środowiskowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360, z późn. zm.⁴⁾) oraz z przepisami, o których mowa w art. 1.

2. Polskie Centrum Akredytacji niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska o cofnięciu albo zawieszeniu akredytacji, o której mowa w ust. 1, a także o ograniczeniu zakresu tej akredytacji.

Art. 6. 1. Tworzy się Krajową Radę Ekozarządzania jako organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw środowiska w sprawach ekozarządzania i audytu, zwaną dalej „Radą”.

2. Minister właściwy do spraw środowiska powołuje przewodniczącego Rady, jego dwóch zastępców, sekretarza Rady oraz pozostałych członków Rady, uwzględniając w jej składzie przedstawicieli ministra właściwego do spraw gospodarki, Polskiego Centrum Akredytacji oraz przedstawiciela organizacji ekologicznych wybranego spośród zgłoszonych przez nie kandydatów.

3. Rada liczy nie więcej niż 20 osób.

4. Kadencja Rady trwa 4 lata.

5. Do zadań Rady należy:

- 1) inicjowanie działań służących promowaniu stosowania systemu, w szczególności w małych i średnich przedsiębiorstwach;
- 2) analizowanie funkcjonowania systemu oraz przedstawianie ocen, opinii i wniosków w tym zakresie;
- 3) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących systemu;
- 4) przyznawanie honorowych wyróżnień organizacjom uczestniczącym w systemie.

6. Organizację i tryb pracy Rady oraz tryb przyznawania wyróżnień, o których mowa w ust. 5 pkt 4, określa regulamin uchwalony przez Radę i zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw środowiska.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i Nr 229, poz. 2275.

7. Obsługę organizacyjną i finansową Rady zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw środowiska.

8. Koszty funkcjonowania Rady są pokrywane ze środków budżetowych działu środowisko.

Art. 7. 1. Za wpis do rejestru wojewódzkiego wojewoda pobiera opłatę rejestracyjną, którą stanowi iloczyn stawki, o której mowa w ust. 3, oraz współczynnika różnicującego, o którym mowa w ust. 5.

2. Organizacja wnioskująca o wpis do rejestru wojewódzkiego wnosi opłatę rejestracyjną na rachunek bankowy prowadzony przez wojewodę; wpływy te są dochodami budżetu państwa w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.⁵⁾).

3. Stawka opłaty rejestracyjnej wynosi 1 000 zł.

4. Stawka opłaty rejestracyjnej określona w ust. 3 podlega, z dniem 1 stycznia każdego roku, zmianie w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” za rok poprzedni.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące wysokość opłaty rejestracyjnej, uwzględniając formę organizacyjną jednostki lub liczbę osób zatrudnionych przez podmiot gospodarczy oraz biorąc pod uwagę, że opłata ta nie powinna stanowić przeszkody w zgłoszeniu do systemu dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 w ust. 2 w pkt 29 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 30 w brzmieniu:

„30) z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. Nr 70, poz. 631) — deklaracje środowiskowe.”;

2) po art. 351 dodaje się art. 351a i 351b w brzmieniu:

„Art. 351a. Kto ujawnia informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności weryfikatora środowiskowego, podlega karze aresztu albo karze grzywny.

Art. 351b. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, używa znaków udziału w krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS), podlega karze grzywny.”;

3) w art. 386 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) Krajowa Rada Ekzarządzania, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS).”.

Art. 9. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. Akredytacja jest udzielana przez Polskie Centrum Akredytacji, zwane dalej „Centrum Akredytacji”, na wniosek zainteresowanej jednostki certyfikującej, jednostki kontrolującej, laboratorium lub innego podmiotu przeprowadzającego oceny zgodności lub weryfikację, po dokonaniu ich oceny i potwierdzeniu, że spełniają wymagania i warunki określone w odpowiednich Polskich Normach, a w przypadku braku Polskich Norm — w odpowiednich dokumentach organizacji międzynarodowych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

1) oznaczenie jednostki certyfikującej lub kontrolującej, laboratorium lub innego podmiotu przeprowadzającego oceny zgodności lub weryfikację, ubiegających się o akredytację, ich siedziby i adresu;

2) numer w rejestrze właściwym dla jednostki certyfikującej lub kontrolującej, laboratorium lub innego podmiotu przeprowadzającego oceny zgodności lub weryfikację;

3) określenie zakresu akredytacji.

3. Centrum Akredytacji, w terminie nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie akredytacji, jest obowiązane do zawiadomienia wnioskującej jednostki certyfikującej, kontrolującej, laboratorium lub innego podmiotu przeprowadzającego oceny zgodności lub weryfikację o udzieleniu bądź odmowie udzielenia akredytacji.

4. Odmowa udzielenia akredytacji następuje po stwierdzeniu, że jednostka certyfikująca lub kontrolująca, laborato-

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611 i Nr 189, poz. 1851 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177 i Nr 49, poz. 464.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i Nr 229, poz. 2275.

rium albo inny podmiot przeprowadzający oceny zgodności lub weryfikacje nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 1.”;

2) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Dokumentem potwierdzającym udzielenie akredytacji jest certyfikat akredytacji.

2. Certyfikat, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

1) oznaczenie jednostki udzielającej akredytacji;

2) oznaczenie jednostki certyfikującej lub kontrolującej, laboratorium lub innego podmiotu przeprowadzającego oceny zgodności lub weryfikacje, ich siedziby i adresu;

3) numer i oznaczenie certyfikatu akredytacji;

4) wskazanie Polskiej Normy lub dokumentów, o których mowa w art. 15 ust. 1;

5) zakres udzielonej akredytacji oraz okres jej ważności;

6) datę wydania i podpis Dyrektora Centrum Akredytacji.

3. W przypadku naruszenia warunków akredytacji może nastąpić ograniczenie zakresu akredytacji, zawieszenie akredytacji lub jej cofnięcie.

4. Ograniczenie zakresu akredytacji następuje, jeżeli akredytowana jednostka certyfikująca lub kontrolująca albo akredytowane laboratorium lub inny akredytowany podmiot przeprowadzający oceny zgodności lub weryfikacje nie wypełnia warunków określonych w certyfikacie akredytacji.

5. Zawieszenie akredytacji następuje, jeżeli akredytowana jednostka certyfikująca lub kontrolująca albo akredytowane laboratorium lub inny akredytowany podmiot przeprowadzający oceny zgodności lub weryfikacje nie spełnia wszystkich warunków określonych w certyfikacie akredytacji albo nie wywiązuje się z zobowiązań wynikających z akredytacji.

6. Cofnięcie akredytacji następuje w przypadku nieusunięcia przez akredytowaną jednostkę certyfikującą lub kontrolującą albo akredytowane laboratorium lub inny akredytowany podmiot przeprowadzający oceny zgodności lub weryfikacje przyczyn będących podstawą zawieszenia akredytacji.

7. Zawieszenie, cofnięcie lub ograniczenie zakresu akredytacji może nastąpić również na wniosek akredytowanej

jednostki certyfikującej lub kontrolującej albo akredytowanego laboratorium lub innego akredytowanego podmiotu przeprowadzającego oceny zgodności lub weryfikacje.

8. Centrum Akredytacji jest obowiązane informować ministrów i kierowników urzędów centralnych, właściwych ze względu na przedmiot oceny zgodności, o ograniczeniu, zawieszeniu lub cofnięciu akredytacji jednostce notyfikowanej.”;

3) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku odmowy udzielenia, cofnięcia, zawieszenia lub ograniczenia zakresu akredytacji jednostce certyfikującej lub kontrolującej, laboratorium lub innemu podmiotowi przeprowadzającemu oceny zgodności lub weryfikacje przysługuje odwołanie.”;

4) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Do zakresu działania Centrum Akredytacji należy w szczególności:

1) akredytowanie jednostek certyfikujących lub kontrolujących, laboratoriów lub innych podmiotów przeprowadzających oceny zgodności lub weryfikacje;

2) sprawowanie nadzoru nad akredytowanymi jednostkami certyfikującymi lub kontrolującymi oraz akredytowanymi laboratoriami lub innymi akredytowanymi podmiotami przeprowadzającymi oceny zgodności lub weryfikacje, w zakresie przestrzegania przez nie warunków akredytacji;

3) prowadzenie wykazu akredytowanych jednostek certyfikujących lub kontrolujących oraz akredytowanych laboratoriów lub innych akredytowanych podmiotów przeprowadzających oceny zgodności lub weryfikacje;

4) organizowanie szkoleń i prowadzenie działalności wydawniczej w zakresie akredytacji.

2. Centrum Akredytacji może zawierać z zagranicznymi jednostkami akredytującymi porozumienia o wzajemnym uznawaniu kompetencji akredytowanych jednostek certyfikujących lub kontrolujących oraz akredytowanych laboratoriów lub innych akredytowanych podmiotów przeprowadzających oceny zgodności lub weryfikacje.”.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*